

23. 6. 2019

NADĚJE ZLÁTNE

MILION
CHVILEK PRO
DEMOKRACII

Milí a vzácní přátelé!

Jsou za námi dva měsíce protestů. Pokaždé větší účast. Tříkrát Staromák, dvakrát Václavák, dnes Letná. 100 statečně protestujících obcí v dubnu, 200 v květnu, 300 v červnu. Fotky, které obletěly celý svět, od Austrálie po Kanadu a od Finska po Japonsko. Připojilo se mnoho různých organizací a osobností. A dalších 70 000 lidí podepsalo petici za odstoupení Andreje Babiše. Celkem petici na www.milionchvilek.cz podepsalo již 400 tisíc lidí! Děkujeme!

Naše společná síla a odhodlání rostou. Víme, že si teď žádný politik nedovolí jen tak odvolat nejvyššího státního zástupce. A víme, že tohle vše není konec, ale začátek další cesty.

Dnešní setkání je jistě přirozeným vrcholem dosavadních protestů. Není to však tečka, je to dvojtečka. Dovolte, abychom Vám představili náš plán, který má pět kroků.

1) Je před námi léto. A je jasné, že není možné, aby týden co týden chodilo protestovat stále více a více lidí. To ani není náš hlavní cíl. Protesty nikdy nesmí být samoúčelné. Mají bránit, někdy i preventivně, společný prostor pro svobodný život. Slibme si však vzájemně jednu věc. Pokud dojde na vážné porušení pravidel demokratické hry, sejdeme se na náměstích znovu, ať to bude v červenci nebo v srpnu. Musíme zůstat ve střehu a v pohotovosti.

2) Mnoho obcí už nám napsalo, že se budou setkávat dál. Třeba ne každý týden a třeba ne jen kvůli protestům. Lidé se ale chtějí potkávat, chtějí spolu mluvit, chtějí hledat cestu dál. To je skvělé. Jen do toho. Obdivujeme vás a děkujeme – velké protesty v Praze čerpají svoji největší sílu právě z malých obcí a dalších měst. Jako vynikající příležitost k setkání se jeví především výročí 21. srpna.

3) Je třeba, aby každý z nás osobně pokračoval v tom, co se teď nastartovalo. Tomáš Garrigue Masaryk tomu říkal každodenní práce drobná. Udělejme přes léto vše proto, aby se i nadále vnitřně proměňovala situace v naší zemi. Prosíme Vás, abyste nám posílali mailem či na Facebooku příběhy o tom, jak dopadly Vaše rozhovory s přáteli, co důležitého jste si uvědomili a co jste Vy sami či Vaši známí zkusili pro demokracii udělat.

4) Na 28. září chystáme celorepublikovou akci nazvanou Kroky pro demokracii. Doufáme, že se stovky obcí a skupin zapojí uspořádáním pochodu, procházky, výstupu na kopec či běhu pro demokracii.

5) To hlavní nakonec. Je pravděpodobné, že během léta a podzimu se problémy našeho premiéra zase o něco více prohloubí. Je možné, že bude obžalován a půjde před soud. Je možné, že dosud předběžné audity Evropské komise budou na podzim finální. Dovolte nám proto oznámit, že 16. listopadu 2019 se opět potkáme na Letenské pláni. V sobotu 16. listopadu celá republika na Letné, v neděli 17. listopadu setkání ve stovkách obcí po celé republice. Co bude dál zatím nechceme předjímat.

To je náš plán. Chceme však zdůraznit dvě věci. Zaprvé: pokud nastanou mimořádné události, sejdeme se dřív, ať to bude v červenci, srpnu či září. Budme na to připraveni.

Ale to ještě důležitější. To, co se bude dít, nezávisí na jednom spolku, je to věcí nás všech. Náš spolek je tvořen pár lidmi, z nichž většina jsou dobrovolníci. Lidé od našeho spolku očekávají víc, než dokážeme naplnit. Vážíme si toho a jsme rádi, že jsme pomohli probudit vlnu občanského zájmu v naší zemi. Nečekejte ale od nás, prosím, zázraky. Namísto toho Vy sami přezměte odpovědnost. Najděte si malou či velkou věc, kterou budete pro demokracii dělat právě Vy. Stav demokracie v naší zemi nezávisí na pár

lidech. Závisí na nás všech. Závisí na všech lidech, kteří věří, že má smysl s laskavostí, odvahou i rozvahou pečovat o to, co je nám všem společné, o veřejný prostor, o svobodu a právo, o demokracii. I pár lidí s velkou vytrvalostí může dokázat velké věci, natož když se takových lidí najde milion.

Milí a vzácní přátelé, 25. listopadu 1989 pronesl Josef Kemr na Letné památnou větu: „Přátelé, jsme běžci na dlouhou trať, desetkrát delší než maraton. Připravme se a vydržme.“ Dnes víme, že velký zlom přišel hned záhy. A přece měl Josef Kemr pravdu. Revoluce od nesvobodného režimu sice proběhla rychle. Avšak revoluce od nesvobodného myšlení není hotová ještě ani dnes.

Václav Havel to ve své slavné eseji Moc bezmocných vyjádřil jasně: Pouhá změna režimu nestačí. Je zapotřebí také změna myšlení. Sametová revoluce tedy nepřinesla konec, ale nový začátek nebo lépe řečeno, úkol. Tomuto úkolu Václav Havel říkal existenciální revoluce. Ten úkol spočívá právě v tom, že se bude každý jednotlivec, každý z nás, vnitřně proměňovat a stávat oním bytostným demokratem, po němž volal Masaryk, a oním svobodným a zodpovědným občanem, po němž volal Karel Kryl.

Možná, že i dnes už je změna, kterou požadujeme, blízko. Kdo ví? Budme však připraveni i na to, že tato změna může být během na dlouhou trať. Předpokládá totiž vnitřní proměnu společnosti. Jsme odhodláni tento běh na dlouhou trať podstoupit? Jsme odhodláni běžet maraton? Maraton nelze běžet sprintem. Tak i my míříme k cíli na způsob indiánského běhu – chvílku sprint, chvílku klus – a opět sprint. K dosažení velkých cílů je zapotřebí mnoho malých krůčků. Mnoho chviliek. Možná i více než milion.

Je nad slunce jasně, že nám po dnešku škarohlídi řeknou: Vidíte? Andrej Babiš nerezignoval. Tak k čemu to bylo? Bylo to zcela zbytečné. Nic se nezměnilo. Není to pravda. Věci se pomalu mění. Před rokem nás bylo na náměstí 20 tisíc. Dnes je nás tu možná 300 tisíc. Kolik nás bude na podzim? Kolik nás bude za rok? Věci se mění. My se měníme. Měníme se, protože dál trváme na tom, že pravda je pravda a jako takovou je třeba ji i v politice ctít. Nepochybuji o tom, že pokud v tomto postoji vytrváme, pravda se nakonec prosadí.

Pokud Andrej Babiš nerezignuje, znamená to snad, že rezignujeme my? Nikoliv. Dnes nikdo z nás nemusí skládat ruce do klína. Dnes nejsme bezmocní. Máme totiž svobodu. Každý z nás má obrovskou moc. A je nás moc. Nejsme bezmocní a nejsme naivní. Víme, že nás čeká spousta práce. Víme, že i dnešní Letná není konec, nýbrž začátek. Zároveň ale víme, že naše republika je plná lidí, kterým na demokracii záleží. Díky Vám se pomalu, ale jistě – tak jako zlátné obilí – uskutečňuje vnitřní proměna naší společnosti. Naděje zlátné. V tomto pohybu vnitřní proměny tkví ten největší význam našich setkávání.

Pokud se totiž v úsilí o nadějnou budoucnost spojí statisíce lidí, vytvoří společně sílu, která může pomoci proměnit celou zemi. Tato proměna se po většinu času odehrává pomalu a neviditelně v lidských srdcích. Jednoho dne se však její výsledky zhmotní viditelně – ať už na plných náměstích, na výrazech lidských tváří či ve výsledcích voleb. Je nám ctí být spolu s Vámi součástí tohoto velkého trpělivého úsilí o pozitivní proměnu naší země. Nevíme, jak dlouho to vše bude trvat. Víme však, že to společně dokážeme.

Děkujeme Vám.

Milion chviliek pro demokracii